

Blanketní kasační stížnost

Pokud se doplnění kasační stížnosti označené chybnou spisovou značkou ve stanovené lhůtě dostane do dispozice Nejvyššího správního soudu a je z něj možné, na základě dalších identifikátorů, jednoznačně zjistit, kterého řízení se týká a Nejvyšší správní soud i přesto odmítne kasační stížnost pro neodstraněné vady, poruší tím právo stěžovatele na přístup k soudu garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 2115/24 ze dne 30.7.2025)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatele Ing. M.A., zastoupeného JUDr. J.R., advokátem, sídlem T., proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. května 2024 č. j. 3 Afs 78/2024-21, za účasti Nejvyššího správního soudu, jako účastníka řízení, a Odvolacího finančního ředitelství, sídlem Masarykova 427/31, Brno, jako vedlejšího účastníka řízení, tak, že usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 23. května 2024 č. j. 3 Afs 78/2024-21 bylo porušeno základní právo stěžovatele na soudní ochranu zaručené v čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod. Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. května 2024 č. j. 3 Afs 78/2024-21 se ruší.

Z odůvodnění:

I. Skutkové okolnosti posuzované věci a obsah napadeného rozhodnutí

1. Dne 2. 4. 2024 podal stěžovatel blanketní kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 3. 2024 č. j. 15 Af 3/2023-28. Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2024 č. j. 3 Afs 78/2024-10 byl vyzván, mimo jiné, k doplnění důvodů kasační stížnosti ve lhůtě jednoho měsíce. Napadeným usnesením ze dne 23. 5. 2024 Nejvyšší správní soud následně stěžovatelovu kasační stížnost odmítl s odůvodněním, že ji stěžovatel ve stanovené lhůtě, ani ke dni rozhodnutí, nedoplnil.

2. Dne 5. 6. 2024 stěžovatel zaslal Nejvyššímu správnímu soudu přípis, v němž namítal, že kasační stížnost doplnil dne 15. 5. 2024, ale uvedl chybnou spisovou značku. Místo sp. zn. 3 Afs 78/2024 uvedl sp. zn. 9 Afs 130/2024. V textu podání ale správně označil účastníky řízení, předchozí řízení, napadená rozhodnutí i návrh petitu. Z podání tak nepochybně vyplývalo, že jde o doplnění kasační stížnosti stěžovatele ke sp. zn. 3 Afs 78/2024.

3. Přípisem ze dne 12. 6. 2024 předseda senátu reagoval na přípis stěžovatele. Uvedl, že v důsledku uvedení chybné spisové značky Nejvyšší správní soud předmětné podání přiřadil namísto k řízení vedenému pod sp. zn. 3 Afs 78/2024, k řízení vedenému pod sp. zn. 9 Afs 130/2024 (a do souvisejícího spisu). Z obsahu podání je sice zřejmé, že se vztahuje k řízení vedenému pod sp. zn. 3 Afs 78/2024, Nejvyšší správní soud měl ale za to, že kasační stížnost nebyla ve stanovené lhůtě doplněna. Usnesení o odmítnutí kasační stížnosti nabylo právní moci dne 27. 5. 2024 a je tudíž konečné, přičemž zákonná úprava Nejvyššímu správnímu soudu bohužel neposkytuje žádné prostředky, jak zjištěné pochybení zhojit.

II. Argumentace stěžovatele

4. Stěžovatel namítá, že napadeným usnesením bylo zasaženo do jeho práva na spravedlivý proces.

Kasační stížnost řádně a včas doplnil. Z podání jasně vyplývalo, že doplnění kasační stížnosti se týká řízení vedeného pod sp. zn. 3 Afs 78/2024, což připustil i Nejvyšší správní soud. Odmítnutím kasační stížnosti došlo k odepření přístupu k soudu, k čemuž stěžovatel odkazuje na náleze ze dne 14. 2. 2024 sp. zn. I. ÚS 2489/23.

III. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

5. Ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí napadené ústavní stížností, a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen advokátem v souladu s § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu. Jeho ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 téhož zákona a contrario), neboť vyčerpal všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svých práv.

IV. Vyjádření účastníků řízení a replika stěžovatelky

6. Soudce zpravodaj si pro účely řízení o ústavní stížnosti vyžádal vyjádření Nejvyššího správního soudu a Odvolacího finančního ředitelství.

7. Odvolací finanční ředitelství se k ústavní stížnosti nevyjádřilo.

8. Nejvyšší správní soud uvedl, že v době vydání napadeného usnesení měl oprávněně za to, že stěžovatel ve stanovené lhůtě kasační stížnost nedoplnil. Stěžovatel podal blanketní kasační stížnost a sám se tak vystavil možnému riziku spojenému s dodatečným doplněním jejích důvodů a petitu. Pod sp. zn. 9 Afs 130/2024 je vedeno řízení o kasační stížnosti bratra stěžovatele, který je zastoupen stejným advokátem. Ve věci rozhodovali stejný krajský soud a žalovaný a řízení jsou obdobná i po skutkové a právní stránce. Obě věci tak bylo možné jasně rozlišit téměř pouze podle spisové značky.

9. Podle Nejvyššího správního soudu stěžovatel kasační stížnost nedoplnil řádně a z podání jasně nevyplývalo, že doplnění kasační stížnosti se týká jeho řízení. Stěžovatel byl zastoupen advokátem, který by si měl být vědom, že spisová značka je během procesu zpracování podání rozhodující pro to, aby podání bylo přiřazeno ke správnému spisu. Spisová značka slouží právě k tomu, aby bylo možné na první pohled odlišit jednotlivá řízení zejména pro případ, že u jediného soudu je vedeno více řízení s totožnými účastníky, která se týkají skutkově i právně obdobných věcí. Stěžovatel byl informován, aby spisovou značku uváděl na všech písemnostech zasílaných Nejvyššímu správnímu soudu. Přiřazování podání k jednotlivým soudním spisům podle spisových značek je běžnou praxí, která musela být advokátovi stěžovatele dobře známa. Po právních zástupcích lze požadovat určitou míru obezřetnosti a pečlivosti. Tím spíše v případě, kdy si advokát stěžovatele musel být vědom, že jsou u Nejvyššího správního soudu vedena dvě řízení jeho dvou klientů totožného příjmení, u nichž může snadno dojít k záměně.

10. Posuzovaná věc se liší od nálezu sp. zn. I. ÚS 2489/23, neboť v dané věci nebylo e-mailové podání účastníka řízení soudu vůbec předáno kvůli antispamovému programu provozovatele e-mailového serveru, zatímco v posuzované věci pochybil sám stěžovatel. Stěžovatelovo podání bylo sice včas doručeno, nicméně z ospravedlnitelného důvodu nebylo přiřazeno ke správnému spisu a příslušný senát neměl možnost, jak se o doručení podání dozvědět. Není prakticky možné, aby soudci ověřovali, zda mezi všemi podáními doručenými Nejvyššímu správnímu soudu není podání, které bylo chybně přiřazeno a správně náleží k jejich spisu.

11. Nejvyšší správní soud uzavřel, že Ústavní soud by měl ústavní stížnost zamítnout nebo odmítnout. Pokud by však ústavní stížnost shledal důvodnou, měl by zvážit "precedenční" dopady svého rozhodnutí na další fungování soudů. Řádné označování písemností je zákonnou, ale i

faktickou podmínkou efektivního fungování soudní ochrany. Bylo by chybou umožnit, aby účastníci řízení na tuto povinnost mohli zcela rezignovat.

12. Vyjádření Nejvyššího správního soudu zaslal Ústavní soud stěžovateli na vědomí a k případné replice. Stěžovatel repliku neuplatnil.

V. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

13. V řízení o ústavní stížnosti Ústavní soud jako soudní orgán ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy) není další instancí v soustavě soudů, která by byla oprávněna vlastním rozhodováním (nepřímo) nahrazovat rozhodování obecných soudů. Při svém rozhodování přezkoumává výlučně ústavnost napadených soudních rozhodnutí, jakož i řízení, které jejich vydání předcházelo. Proto je nutno vycházet mimo jiné z pravidla, že vedení řízení, zjišťování a hodnocení skutkového stavu, výklad podústavního práva a jeho použití v konkrétní věci jsou v zásadě věcí obecných soudů, a o zásahu Ústavního soudu do jejich rozhodovací činnosti lze uvažovat za situace, kdy je dané rozhodování stíženo vadami, které mají za následek porušení ústavnosti.

14. Ústavně zaručené právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny garantuje jednotlivci možnost domáhat se stanoveným postupem ochrany svých práv před nezávislým a nestranným soudem. Tento postup není upraven na úrovni ústavního pořádku, nýbrž v zákonných procesních předpisech (čl. 36 odst. 4 Listiny), které kogentně stanoví, jakými konkrétními způsoby a procesními instituty lze právo na soudní ochranu prosazovat. Dodrží-li pak jednotlivec takto stanovený postup a soud přesto odmítne o jeho právu rozhodnout, dochází k porušení práva na soudní ochranu a k ústavně nepřijatelnému odepření spravedlnosti (např. nález sp. zn. III. ÚS 3045/17 ze dne 13. 3. 2018, bod 16).

15. Z ústavněprávního požadavku efektivní a účinné soudní ochrany vyplývá, že nedostatky v organizaci a činnosti soudní moci (ke kterým při množství projednávaných věcí občas logicky dochází) nemohou jít k tíži těch, kteří se na soud obracejí jako na ochránce svých práv. O protiústavní postup soudu jde tehdy, vybočuje-li jeho procesní postup ze zákonných pravidel, která řízení před ním upravují, a vybočení je způsobilé negativně se promítnout do výsledku řízení; tak je tomu v případě zřetelných pochybení administrativního charakteru, jimiž je kupříkladu založení rozhodné listiny do spisu jiného, omyl při datování jejího příchodu či přehlédnutí zaplacení soudního poplatku. Nejen evidentní "administrativní omyly" ze strany soudu však mohou ve svém důsledku znamenat porušení práva zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny (nález ze dne 10. 3. 2021, sp. zn. I. ÚS 3174/20, bod 15).

16. Podle § 106 odst. 3 s. ř. s. "nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody". Pokud podání není ve stanovené lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne (§ 37 odst. 5 s. ř. s.). Je-li ve stanovené lhůtě podání řádně doplněno nebo opraveno, a přesto Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne, postupuje v rozporu s podústavním právem, a současně porušuje základní právo stěžovatele na přístup k soudu (nález ze dne 14. 2. 2024 sp. zn. II. ÚS 2610/23, body 17 až 18).

17. Ústavní soud považuje, s ohledem na argumentaci Nejvyššího správního soudu, předně za nutné uvést, že podání blanketní kasační stížnosti a její doplnění na základě výzvy není v řízení u Nejvyššího správního soudu nic neobvyklého. To ostatně potvrzuje i právní úprava citovaná v předchozím bodě. I komentářová literatura uvádí, že "[d]voutýdenní lhůta k podání kasační stížnosti je poměrně krátká. (...) Důvodová zpráva k soudnímu řádu správnímu to vysvětlovala tím, že

podávání kasační stížnosti lze připodobnit tzv. ohlašování opravného prostředku. Jde tu zejména o to, aby v krátké době (dvou týdnů) bylo jasno o tom, zda rozhodnutí soudu bude napadeno. Naproti tomu zákon poměrně velkoryse konstruuje lhůtu k odstranění vad kasační stížnosti" (KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 978 a násl.). Posuzovaná věc se tedy v tomto ohledu neliší od mnoha jiných řízení vedených u Nejvyššího správního soudu.

18. Ústavní soud souhlasí s Nejvyšším správním soudem, že posuzovaná věc se liší od nálezu sp. zn. I. ÚS 2489/23, na nějž poukazoval stěžovatel. Nejvyšší správní soud nicméně ve vyjádření uvedl, že v dané věci podání stěžovatele bylo doručeno včas. Podání stěžovatele se tedy prokazatelně dostalo do dispozice Nejvyššího správního soudu.

19. Sám Nejvyšší správní soud v přípisě adresovaném právnímu zástupci stěžovatele ze dne 12. 6. 2024 uvedl, že z obsahu podání je zřejmé, že se vztahuje k řízení vedenému pod sp. zn. 3 Afs 78/2024. Ve vyjádření se nicméně Nejvyšší správní soud snažil ukázat, že spisová značka byla téměř jediným identifikačním údajem, podle něhož bylo možné obě věci jasně rozlišit a že z podání stěžovatele jasně nevyplývalo, že doplnění kasační stížnosti se týká jeho řízení. S tím Ústavní soud nesouhlasí.

20. Ústavní soud si kromě spisu vedeného pod sp. zn. 3 Afs 78/2024, vyžádal i spis vedený pod sp. zn. 9 Afs 130/2024, kde se nachází originál podání ze dne 15. 5. 2024. Již na titulní straně podání je tučným písmem uvedeno jméno stěžovatele, přičemž mezi jmény Alija a Mirsad je znatelný rozdíl. Na stejném místě je rovněž uveden napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 Af 3/2023-28 ze dne 12. března 2024, přičemž datum vydání a číslo jedací se výrazně liší od rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 141 Af 1/2023-30 ze dne 15. dubna 2024. Nejvyššímu správnímu soudu lze přisvědčit v tom, že označení rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství se liší minimálně. Obsah kasační stížnosti je pak téměř shodný s kasační stížností bratra stěžovatele, která byla doplněna dne 30. 5. 2024. Z petitu doplnění kasační stížnosti ze dne 15. 5. 2024 je však jasné, že stěžovatel navrhuje zrušení rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 Af 3/2023-28 ze dne 12. března 2024.

21. Z výše uvedeného tak vyplývá, že byť stěžovatel pochybil při uvedení spisové značky, z podání ze dne 15. 5. 2024 je zřejmé, že směřovalo k řízení vedenému pod sp. zn. 3 Afs 78/2024. V posuzované věci je stěžejní, že podání se prokazatelně dostalo ve stanovené lhůtě do dispozice soudu a bylo z něj možné zjistit, kterého řízení se týká. Ústavní soud v tomto nálezu nebude předvídat jiné možné situace, u kterých vyvstane otázka, zda určité podání skutečně směřovalo k určitému řízení. Ze specifických skutkových okolností v posuzované věci vyplývá, že kasační stížnost stěžovatele byla doplněna včas. Nejvyšší správní soud tak pochybil, když kasační stížnost stěžovatele odmítl s odůvodněním, že stěžovatel důvody kasační stížnosti ve stanovené lhůtě ani ke dni napadeného rozhodnutí nedoplnil.

22. Ústavní soud souhlasí s Nejvyšším správním soudem, že z praktického hlediska není možné, aby soudci ověřovali, zda mezi všemi podáními doručnými Nejvyššímu správnímu soudu, není podání, které bylo chybně přiřazeno a náleží k jejich spisu. Na druhou stranu však už je v jejich možnostech, aby při doručení podání do jejich spisu s chybně označeným účastníkem řízení, napadenými rozhodnutími a neodpovídajícím petitem ověřili, zda jde skutečně o podání, které se týká jejich věci a pokud ne, zda se netýká jiného řízení. I v takových situacích se ale může stát, že si konkrétní soudce chybného podání nevšimne a k odmítnutí kasační stížnosti dojde dříve, než uvnitř soudu dojde k nápravě.

23. Pro tato pochopitelná pochybení slouží kasační zásah ze strany Ústavního soudu jako "záchranná brzda", jež zajistí, že stěžovatelům v konkrétní věci nebude odepřen přístup k soudu a jejich věc

bude soudem projednána (za předpokladu, že řízení nebude zatíženo jinými vadami). Podání stěžovatele se prokazatelně dostalo ve stanovené lhůtě do dispozice Nejvyššího správního soudu a bylo z něj možné zjistit, kterého řízení se týká.

24. Při analýze došlé písemnosti (zde doplněné kasační stížnosti) je třeba odlišit její podstatné obsahové náležitosti a vedle toho náležitosti formální sloužící k identifikaci a následné evidenci podání, mezi něž patří jistě spisová značka, nicméně nejde o údaj jediný či nejpodstatnější. I při skutkové a právní podobnosti případů existuje řada dalších spolehlivých identifikátorů, jakými jsou jména či názvy účastníků řízení, adresy, označení napadených rozhodnutí, apod. Je věcí vnitřní organizace soudu a nastavení interních postupů v něm, aby podání, která se z vnějšku dostanou do dispozice soudu, byla správně identifikována a přiřazena do odpovídajícího spisu, a to i v situaci, kdy se podatel dopustí vlastního pochybení (písařské chyby) při uvedení jednoho (z více) identifikačních údajů. Pokud by Ústavní soud za takto zjištěných skutkových okolností ústavní stížnost odmítl či zamítl s odůvodněním, že stěžovatel uvedl chybnou spisovou značku, dopustil by se přepjatého formalismu.

25. Ústavní soud nicméně zdůrazňuje, že tento nálezný neznamená, že účastníci řízení a jejich právní zástupci mohou rezignovat na své povinnosti při označování písemností zasílaných Nejvyššímu správnímu soudu. Je především věcí toho, kdo opravný prostředek podal, aby si odpovídajícím způsobem vytvořil procesní situaci, za níž by mohlo být soudem v době rozhodování o tomto opravném prostředku přihlédnuto ke všemu, co v následném odůvodnění přednesl (nálezný ze dne 4. 6. 1998 sp. zn. III. ÚS 308/97).

26. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, smyslem označení věci je umožnit bezproblémové přiřazení podání k existujícímu soudnímu řízení (tedy soudnímu spisu). Právní zástupci stěžovatelů musí postupovat profesionálně a mít na paměti, že uvedením nesprávné spisové značky při doplnění kasační stížnosti ve stanovené lhůtě riskují, že toto doplnění nebude přiřazeno ke správnému spisu. Tím se přinejmenším zbytečně prodlouží řízení, ale může také dojít k odmítnutí kasační stížnosti pro neodstraněné vady. Náprava cestou ústavní stížnosti s sebou nese nejen finanční, ale i časové náklady účastníků i soudu, v závislosti na konkrétních okolnostech dané věci nemusí být vždy úspěšná, a proto ji nelze považovat za běžný prostředek pro odstranění vlastních chyb.

VI. Závěr

27. Ústavní soud uzavírá, že podání stěžovatele se dostalo do dispozice Nejvyššího správního soudu ve stanovené lhůtě a z podání bylo možné jednoznačně zjistit, kterého řízení se týká. Jinými slovy, stěžovatel kasační stížnost včas doplnil. Dodržel tedy stanovený postup k ochraně svých práv před Nejvyšším správním soudem. Nejvyšší správní soud ale kasační stížnost odmítl pro neodstraněné vady, čímž porušil právo stěžovatele na soudní ochranu, resp. na přístup k soudu garantované čl. 36 odst. 1 Listiny. Jelikož se stěžovatel domáhal prostředky správního soudnictví ochrany před akty veřejné správy, byl napadeným usnesením porušen též čl. 36 odst. 2 Listiny.

28. Z výše uvedených důvodů Ústavní soud usnesení Nejvyššího správního soudu zrušil v souladu s § 82 zákona o Ústavním soudu a vrátil věc Nejvyššímu správnímu soudu k dalšímu řízení.

Další články:

- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Právní otázka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Moderace nákladů](#)
- [Dovolání](#)
- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)